

Tema: Hökar och duvor – konflikter

Avsnitt 1: Hur uppstår konflikter?

Konflikter är i likhet med samarbete ett uttryck för människans natur. Hur påverkar konflikter vår vardag som individer och som delar av en gemenskap, och hur påverkade det människors liv förr?

Vad lär sig eleverna i detta avsnitt?

Dina elever kommer att

- analysera orsakerna till och följderna av konflikter,
- förstå den roll som enskilda personer spelar i utvecklingen av en konflikt,
- förstå de positiva och negativa aspekterna av en konflikt.

Undervisningsmaterial

Material 1: Kartor, utdrag, väggmålning

Material 2: Utdrag, definitioner, målning

Grupparbete 1: Utlösare (avsätt 15 minuter för denna övning)

Under denna övning kommer eleverna att få leta efter orsaker till att människor kan hamna i konflikt med varandra, med utgångspunkt i personliga relationer. Dela in klassen i fyra grupper och ge varje grupp ett stort pappersark där du har skrivit ned en av nedanstående relationstyper. Be sedan dina elever att skriva ned möjliga källor till konflikter inom dessa kategorier.

- *Grannar*
- *Familjer*
- *Vänner*
- *Skolkamrater eller kolleger*

Ordna sedan en diskussion i klassen för att jämföra och ställa de olika idéerna emot varandra. Låt eleverna omvandla sina idéer till större koncept, så att de kan se konflikter i ett större sammanhang och förstå hur de uppstår och utvecklas på nationell och internationell nivå. Dessa koncept skulle kunna omfatta ojämlikhet, orättvisor, herravälde, förtryck, politisk opinion och ideologi, ärelystnad, tävlan m.m.

Klassuppgift 1: Revolutioner (avsätt 15 minuter för denna övning)

Under denna övning kommer dina elever att röra sig från insikten om vad som utlöser en konflikt till förståelsen för hur dessa motiv kan sammanföra människor i en kamp för förändring. De kommer att titta närmare på tre olika historiska händelser och jämföra dem och ställa dem emot varandra: omvälvningarna i Mellanöstern 2011 (den arabiska våren), revolutionerna 1989 i de då Sovjetkontrollerade länderna i Östeuropa och de revolutionära rörelserna i Europa 1848.

Be först eleverna att studera kartorna i material 1. Du kan behöva friska upp eller sammanfatta deras tidigare kunskaper om dessa händelser så att de har god förståelse för de särskilda

omständigheter kring vilka var och en av dessa revolutionära rörelser uppstod. Gör dem bekanta med begreppet "dominorevolution", som kan användas för att beskriva alla tre händelserna.

Låt dem sedan var och en för sig läsa utdraget från historikerns artikel i undervisningsmaterial 1. Be dem identifiera och göra upp en lista över likheterna och skillnaderna mellan 2011, 1989 och 1848, som analyseras i artikeln. Ventilera idéerna i en diskussion i klassen och hjälp slutligen eleverna att fastställa en definition av konceptet revolution och vad som skiljer en revolution från andra konflikter, till exempel den roll som det civila samhället och ideal spelar.

Låt eleverna som avslutning på denna övning diskutera betydelsen i den väggmålning som utgör det sista dokumentet i undervisningsmaterial 1. Vilka symboler används för att förmedla konceptet revolution? Hur kan detta tillämpas på de fall som har tagits upp i denna övning? Varför är "vår" en bild som används för händelserna 2011 och 1848, med hänvisning till väggmålningen? Är detta en lämplig liknelse?

Grupparbete 2: Våldskultur (avsätt 15 minuter för denna övning)

Det finns en risk för våld i alla konflikter. I denna övning får eleverna reflektera över hur en våldskultur kan utvecklas i ett samhälle genom det sätt på vilket våldet framställs och utmålas.

Ha en diskussion i klassen där eleverna ska besvara följande frågor:

- På vilket sätt kan viss underhållning och vissa fritidsaktiviteter exponera dig för våld?
- Tror du att denna exponering gör dig mer våldsam? Varför/varför inte?
- Tycker du att underhållning eller fritidsaktiviteter som förhärligar vissa delar av våldet säger något om samhällets syn på våld?

Eleverna ska nu jämföra hur det är i dag med hur det var i Italien efter första världskriget då den våldsbejakande kulturen – i synnerhet genom vissa konstnärers arbete – bidrog till fascismens framväxt. Eleverna kommer närmare bestämt att få stifta bekantskap med två av den tidens futuristiska konstnärer: poeten och konstnären Filippo Tommaso Marinetti (1874–1944), författare till det futuristiska manifestet och en av de första anhängarna av det nationella fascistpartiet (Partito Nazionale Fascista – PNF), och konstnären Alfredo Gauro Ambrosi (1901–1945), som arbetade för Benito Mussolini mellan 1920 och 1940.

Be dina elever att analysera dokumenten i material 2 och diskutera dem i små grupper. Be dem att svara skriftligen på följande frågor:

- Hur framställs våld i detta utdrag från det futuristiska manifestet?
- Tycker du att utdraget från det futuristiska manifestet kan anses utgöra hatpropaganda i enlighet med Europarådets definition? Varför?
- Vad berättar Alfredo Gauro Ambrosi om kopplingen mellan futurismen och fascismen efter första världskriget i Italien. Beskriv vilka visuella inslag som bidrar till att skapa detta intryck (*Obs: aeropittura ("flygkonst") var en teknik som lanserades av futuristerna 1929. Den byggde på föreställningen att flygtekniken gav nya perspektiv och en ny verklighet som kunde uttryckas genom konsten.*)